

UREDBA KOMISIJE (EZ) br. 1794/2006

od 16. decembra 2006.

kojom se utvrđuje zajednički plan obračuna naknada za usluge u vazdušnoj plovidbi

(Uredba o pružanju usluga)

KOMISIJA EVROPSKIH ZAJEDNICA,

Imajući u vidu Sporazum o osnivanju Evropske zajednice,

Imajući u vidu Uredbu (EZ) br. 550/2004 Evropskog parlamenta i Savjeta od 10. marta 2004. godine o pružanju usluga u vazdušnoj plovidbi unutar jedinstvenog evropskog neba (Uredba o pružanju usluga)¹, a posebno član 15 stav 4 te Uredbe,

Imajući u vidu Uredbu (EZ) br. 549/2004 Evropskog Parlamenta i Savjeta od 10. marta 2004. godine kojom se utvrđuje okvir za stvaranje jedinstvenog evropskog neba (Okvirna Uredba)² a posebno član 8 stav 2 te Uredbe,

- (1) Budući da se od Komisije traži da utvrdi zajednički plan obračuna naknada za usluge u vazdušnoj plovidbi za cijelu Zajednicu. Budući da je Uredba s direktnom primjenom najprikladniji instrument u tu svrhu, da bi se osigurala ujednačena primjena zajedničkog plana obračuna unutar jedinstvenog evropskog neba.
- (2) Budući da je EUROCONTROL u skladu sa članom 8 stav 1 okvirne Uredbe dobio nalog da Komisiji pomaže u izradi izvršnih pravila o zajedničkom planu obračuna usluga u vazdušnoj plovidbi. Ova se Uredba zasniva na izvještaju o izvršavanju tog naloga od 29. oktobra 2004. godine
- (3) Budući da je izrada zajedničkog plana obračuna usluga u vazdušnoj plovidbi, koje se pružaju tokom svih faza leta, od vrlo velike važnosti za implementaciju jedinstvenog evropskog neba. Taj sistem bi trebao doprinijeti postizanju veće transparentnosti u odnosu na utvrđivanje, zaračunavanje i naplaćivanje naknada korisnicima vazdušnog prostora. Taj bi sistem takođe trebao doprinijeti sigurnom, ekonomičnom i efikasnom pružanju usluga u vazdušnoj plovidbi korisnicima usluga u vazdušnoj plovidbi, koji taj sistem finansiraju, te stimulisati integrisano pružanje usluga.
- (4) U skladu s opštim ciljem poboljšavanja ekonomičnosti usluga u vazdušnom saobraćaju, taj plan obračuna treba promovisati na poboljšanje ekonomske i operativne efikasnosti.
- (5) Da bi se putnicima po prihvatljivoj cijeni omogućio pristup vazdušnoj saobraćajnoj mreži a

¹ Sl. list L 96, 31.3.2004., str. 10

² Sl. list L 96, 31.3.2004., str. 1

naročito malim i srednjim aerodromima kao i većim aerodromima, zemlje članice trebaju biti u mogućnosti primjenjivati istu jediničnu cijenu (unit rate) za terminalne naknade na svim aerodromima koje opslužuje isti pružatelj usluga u vazdušnoj plovidbi ili, zavisno od slučaja, u nekoliko grupa takvih aerodroma, u svrhu pokrivanja ukupnih troškova terminalnih usluga.

- (6) Zajednički plan obračuna treba da bude u skladu sa članom 15 ICAO-ove Čikaške konvencije o međunarodnom civilnom vazduhoplovstvu iz 1944. godine.
- (7) Budući da su većina zemalja članica potpisnice Eurocontrolovog Multilateralnog sporazuma o rutnim naknadama od 12. februara 1981. i da je Zajednica potpisala protokol o pristupanju Eurocontrolovoj revidiranoj Konvenciji, pravila razrađena u ovoj Uredbi trebaju da budu u skladu s Eurocontrolovim Sistemom rutnih naknada.
- (8) Plan obračuna treba da omogući optimalno korišćenje vazdušnog prostora vodeći računa o protoku tog saobraćaja, posebno unutar funkcionalnih blokova vazdušnog saobraćaja utvrđenih u skladu sa članom 5 Uredbe (EZ) br. 551/2004 Evropskog parlamenta i Savjeta od 10. marta 2004. godine o organizaciji i korišćenju vazdušnog prostora unutar jedinstvenog evropskog neba (Uredba o vazdušnom prostoru)³
- (9) U skladu sa Izjavom priloženom uz Uredbu o vazdušnom prostoru⁴, Komisija će do 2008. izraditi izvještaj o iskustvu u stvaranju funkcionalnih blokova vazdušnog prostora. Tom će prilikom Komisija procijeniti poteškoće, koje mogu proisteći iz održavanja posebnih jediničnih cijena unutar jednog funkcionalnog bloka vazdušnog prostora.
- (10) Potrebno je utvrditi uslove za pružanje cjelovitih i transparentnih informacija o bazi troškova, koje treba blagovremeno staviti na raspolaganje predstavnicima korisnika vazdušnog prostora i nadležnim tijelima.
- (11) Visina naknada, naročito onih koje se zaračunavaju lakim vazduhoplovima, ne bi smjela odvrćati od korišćenja objekata, opreme i usluga potrebnih za sigurnost ili uvođenja novih tehnika i procedura.
- (12) U poređenju s rutnim uslugama za usluge u vazdušnoj plovidbi, formula za obračun terminalnih usluga u vazdušnoj plovidbi treba da odražava različite vrste tih usluga.
- (13) Zemljama članicama treba da se omogući da svoje jedinične cijene naknada određuju kolektivno, naročito kad se obračunske zone prostiru preko vazdušnog prostora više od jedne zemlje članice ili kad su te zemlje članice zajedničkog sistema rutnih naknada.
- (14) Da bi se poboljšala efikasnost plana obračuna naknada i smanjio obim administrativnih i računovodstvenih poslova, zemlje članice trebaju da naplaćuju rutne naknade kolektivno, u okviru zajedničkog sistema rutnih naknada putem jedne jedinstvene naknade po letu.

³ Sl. list L 96, 31.3.2004., str. 20.

⁴ Sl. list L 96, 31.3.2004., str. 25

-
- (15) Budući da je važno ojačati zakonska sredstva, koja su potrebna za blagovremeno i cjelovito plaćanje naknada za usluge u vazdušnoj plovidbi od strane korisnika tih usluga.
- (16) Budući da naknade, koje se zaračunavaju korisnicima vazdušnog prostora, treba odrediti i primjenjivati na pravedan i transparentan način, nakon konsultacija sa korisnicima. Budući da te naknade treba redovito preispitivati.
- (17) Budući da su mjere predviđene ovom Uredbom u skladu s mišljenjem Odbora za jedinstveno evropsko nebo

USVOJILA JE SLJEDEĆU UREDBU:

I POGLAVLJE OPŠTE ODREDBE

Član 1

Predmet i svrha

1. Ova Uredba utvrđuje potrebne mjere za razvijanje jednog plana obračuna usluga u vazdušnoj plovidbi, koji je u skladu s Eurocontrolovim Sistemom rutnih naknada.
2. Ova se Uredba odnosi na usluge u vazdušnoj plovidbi, koje pružaju pružaoци usluga u vazdušnoj plovidbi, određeni u skladu sa članom 8 Uredbe (EZ) br. 550/2004., i pružaoци meteoroloških usluga, ako su određeni u skladu sa članom 9 stav 1 te Uredbe, za opšti vazdušni saobraćaj unutar ICAO-ovih EUR i AFI regija, u kojima su zemlje članice odgovorne za pružanje usluga u vazdušnoj plovidbi.
3. Zemlje članice mogu ovu Uredbu primjenjivati na usluge u vazdušnoj plovidbi pružene u vazdušnom prostoru u njihovoj nadležnosti unutar drugih ICAO regija, pod uslovom da o tome obavijeste Komisiju i druge zemlje članice.
4. Zemlje članice mogu ovu Uredbu primjenjivati na pružaoce usluga u vazdušnoj plovidbi, koji su dobili dopuštenje da usluge u vazdušnoj plovidbi pružaju bez sertifikacije, u skladu sa članom 7 stav 5 Uredbe o pružanju usluga.
5. Zemlje članice mogu odlučiti da ovu Uredbu ne sprovode na aerodromima s manje od 50.000 komercijalnih vazduhoplovnih operacija godišnje, nezavisno od maksimalne uzletne težine i broja putničkih sjedišta, pri čemu se broj operacija određuje kao zbir polijetanja i slijetanja i izračunava kao prosjek tokom prethodne tri godine.

Zemlje članice moraju o tome obavijestiti Komisiju. Komisija će povremeno objavljivati ažuriranu listu takvih izuzetih aerodroma.
6. Ne dovodeći u pitanje primjenu načela iz člana 14 i 15 Uredbe o pružanju usluga, zemlje članice mogu odlučiti da neće izračunavati terminalne naknade kako je to predviđeno u članu 11 ove Uredbe i da neće odrediti jedinične cijene terminalne naknade kako je navedeno u članu 13 ove Uredbe, u odnosu na usluge u vazdušnom saobraćaju pružane na aerodromima s manje od 150.000 komercijalnih vazduhoplovnih operacija godišnje, nezavisno od maksimalne uzletne težine i broja putničkih sjedišta,

pri čemu se broj operacija određuje kao zbir polijetanja i slijetanja i izračunava kao prosjek tokom prethodne tri godine

Prije donošenja takve odluke, zemlje članice moraju procijeniti do koje se mjere ispunjavaju uslovi iz Aneksa I, uključujući konsultacije s predstavnicima korisnika vazdušnog prostora.

Konačna procjena o tome da li se ti uslovi ispunjavaju i odluka dotične zemlje članice mora se objaviti i saopštiti Komisiji uz osnovno obrazloženje zaključaka dotične zemlje članice, uključujući rezultate konsultacija s korisnicima.

Član 2

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se definicije iz člana 2 Okvirne Uredbe.

Pored toga, primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „korisnik usluga u vazdušnoj plovidbi“ je operator vazduhoplova u vrijeme kad se let obavlja ili, ako identitet operatora nije poznat, vlasnik vazduhoplova, ukoliko on ne dokaže da je u to vrijeme neka druga osoba bila operator;
- (b) „predstavnik korisnika vazdušnog prostora“ je pravno ili fizičkom lice, koje zastupa interese jedne ili više kategorija korisnika usluga u vazdušnoj plovidbi,
- (c) „IFR“ su pravila instrumentalnog letenja, prema definiciji u Aneksu 2 Čikaške konvencije o međunarodnom civilnom vazduhoplovstvu iz 1944. (10. izdanje – jul 2005. godine).
- (d) „VFR“ su pravila vizualnog letenja, prema definiciji u Aneksu 2 Čikaške konvencije o međunarodnom civilnom vazduhoplovstvu iz 1944. (10. izdanje – jul 2005. godine).
- (e) „zona obračuna rutnih naknada“ podrazumijeva obim vazdušnog prostora, za koji je utvrđena jedinstvena baza troškova i jedinstvena jedinična cijena naknada;
- (f) „zona obračuna terminalnih naknada“ podrazumijeva aerodrom ili grupu aerodroma, za koje je utvrđena jedinstvena baza troškova i jedinstvena jedinična cijena naknada;
- (g) „komercijalni vazdušni saobraćaj“ podrazumijeva svaku operaciju vazduhoplova koja uključuje prevoz putnika, tereta ili pošte uz plaćanje naknade ili najamnine.

Član 3

Načela plana obračuna

1. Plan obračuna treba da odražava direktne ili indirektne troškove u pružanju usluga u vazdušnoj plovidbi.

-
- (a) troškove relevantnih tijela državne uprave;
 - (b) troškove priznatih organizacija, koje su navedene u članu 3 Uredbe o pružanju usluga;
 - (c) troškove koji proizlaze iz međunarodnih sporazuma.

3. Ne dovodeći u pitanje druge izvore finansiranja, u cilju ostvarivanja visokog stepena sigurnosti, ekonomičnosti i kvaliteta usluga, naknade se mogu koristiti za finansiranje projekata čija je svrha pomoć specifičnim kategorijama korisnika vazdušnog prostora i/ili pružaoca usluga u vazdušnom saobraćaju, kako bi poboljšali navigacijske infrastrukture, pružanje usluga u vazdušnoj plovidbi i korišćenje vazdušnog prostora u skladu sa zakonima Zajednice.

Član 6 **Obračun troškova**

1. Troškovi prihvatljivih usluga, uređaja i aktivnosti u smislu člana 5 moraju se utvrditi tako da budu u skladu sa obračunima iz člana 12 Uredbe o pružanju usluga, za period od 1. januara do 31. decembra. Međutim, jednokratni efekti, koji su rezultat uvođenja Međunarodnih računovodstvenih standarda, mogu se rasporediti na period od najviše 15 godina.

2. Troškovi iz stava 1 moraju se razraditi na troškove osoblja, ostale operativne troškove, troškove amortizacije, troškove kapitalnih ulaganja i vanredne stavke, uključujući nepovratne poreze i uplaćene carine, kao i sve ostale zavisne troškove.

Troškovi osoblja treba da obuhvate bruto lične dohotke, naknade za prekovremeni rad, poslodavčeve doprinose za socijalno osiguranje kao i troškove penzija i drugih naknada.

U ostale operativne troškove spadaju troškovi nabavke roba i usluga korišćenih za pružanje usluga u vazdušnoj plovidbi, posebno troškovi spoljnih usluga kao što su komunikacije, angažovanog osoblja kao što su konsultanti, troškovi materijala, energenata, komunalija, najma zgrada, opreme i uređaja, troškovi održavanja, osiguranja i putni troškovi. Kad neki pružalac usluga u vazdušnom saobraćaju kupuje druge usluge u vazdušnoj plovidbi, taj pružalac usluga mora u stavku „ostali operativni troškovi“ uključiti stvarne izdatke za te usluge.

Troškovi amortizacije odnose se na ukupnu dugotrajnu imovinu u upotrebi za potrebe usluga u vazdušnoj plovidbi. Dugotrajna imovina mora se amortizovati u skladu s njenim očekivanim radnim vijekom, primjenjujući pravolinijsku metodu na dotadašnje troškove imovine koja se amortizuje. Ako ta imovina pripada nekom pružaocu usluga u vazdušnoj plovidbi koji je uključen u povlašćeni program prema članu 12 stav 2, za obračun amortizacionih troškova može se primijeniti obračun na bazi tekućih troškova umjesto troškova u proteklom periodu. Ovaj metod mora ostati konstantan tokom perioda amortizacije.

Trošak kapitalnih ulaganja jednak je proizvodu:

- (a) zbira prosječne neto knjigovodstvene vrijednosti dugotrajne imovine koju koristi pružalac usluga u vazdušnom saobraćaju ili koja je u izgradnji, i

prosječne neto vrijednosti kratkotrajne imovine koja je potrebna za pružanje usluga u vazdušnom saobraćaju; i

- (b) ponderisanog prosjeka kamatne stope na zaduženja i prinosa od uloženog kapitala.

Vanredne stavke će biti jednokratni troškovi vezani uz pružanje usluga u vazdušnom saobraćaju, koji su nastali tokom godine.

3. Osnova ponderisanja iz stava 2 tačka (b) će biti odnos finansiranja kroz zaduživanje ili iz vlastitog kapitala. Kamatna stopa na zaduženja mora biti jednaka prosječnoj kamatnoj stopi na zaduženja pružaoca usluga u vazdušnoj plovidbi. Kod utvrđivanja prinosa od uloženog vlastitog kapitala treba uzeti u obzir finansijske rizike pružaoca usluga u vazdušnoj plovidbi, uzimajući kao orijentaciju nacionalnu stopu na obveznice. Kad je pružalac usluga u vazdušnoj plovidbi uključen u neki povlašćeni program prema članu 12 stav 2, može se dodati jedna dodatna premija da bi se osigurala adekvatna naknada za specifične finansijske rizike koje je preuzeo taj pružalac usluga

Kad imovina ne pripada pružaocu usluga u vazdušnoj plovidbi ali je uključena u obračun troškova kapitalnih ulaganja zemlje članice moraju osigurati da se troškovi te imovine ne nadoknađuju dvostruko.

Član 7

Raspodjela troškova

1. Troškovi prihvatljivih usluga, uređaja i aktivnosti u smislu člana 5 ove uredbe moraju se na transparentan način raspodjeliti obračunskim zonama za koje su stvarno nastali.

Kad troškovi nastanu u raznim obračunskim zonama, iste treba raspodjeliti proporcionalno, na osnovu jedne transparentne metodologije kakva je utvrđena u članu 8 ove uredbe.

2. Troškovi terminalnih usluga moraju se dovesti u vezu sa sljedećim uslugama:

- (a) usluge aerodromske kontrole, usluge aerodromske službe vazduhoplovnog informisanja uključujući savjetodavne usluge i usluge uzbunjivanja;
- (b) usluge u vazdušnom saobraćaju vezane uz prilaženje i odlazak vazduhoplova unutar određene udaljenosti neke vazdušne luke na osnovu operativnih zahtjeva;
- (c) odgovarajuće raspodjele svih ostalih komponenti usluga u vazdušnoj plovidbi, na način da ono odražava proporcionalnu raspodjelu između rutnih i terminalnih usluga.

3. Troškove rutnih usluga treba dovesti u vezu s troškovima navedenim u stavu 1, izuzimajući troškove iz stava 2.

4. Ako su VFR letovi izuzeti u skladu sa članom 9, pružalac usluga u vazdušnoj plovidbi mora troškove usluga u vazdušnoj plovidbi pruženih VFR letovima specifikovati odvojeno od troškova usluga pruženih IFR letovima. Ti se troškovi mogu

utvrditi metodologijom marginalnih troškova, uzimajući u obzir koristi za IFR letove, koje proizlaze iz usluga pruženih VFR letovima.

Član 8

Transparentnost baze troškova

1. Ne dovodeći u pitanje član 18 Uredbe o pružanju usluga, zemlje članice i/ili pružaoci usluga u vazdušnoj plovidbi moraju organizovati razmjenu informacija o bazama troškova, planiranim investicijama i očekivanom saobraćaju s predstavnicima korisnika vazdušnog prostora ako oni to zatraže. Nakon toga će podatke o svojim troškovima, utvrđenim u skladu sa članom 4, na transparentan način učiniti dostupnim predstavnicima korisnika vazdušnog prostora, Komisiji i, gdje je to slučaj, Eurocontrolu, najmanje jednom godišnje.

2. Informacije iz stava 1 moraju se zasnivati na tabelarnim izvještajima i detaljnim pravilima utvrđenim u Aneksu II odnosno u Aneksu III, dio 1 ako je neka zemlja članica donijela odluku iz člana 1 stav 6, ili je Komisiji ukazala na to da razmatra donošenje takve odluke.

III POGLAVLJE

**FINANSIRANJE PRUŽANJA USLUGA U VAZDUŠNOJ PLOVIDBI KROZ
NAKNADE ZA VAZDUŠNU PLOVIDBU**

Član 9

Izuzeca od naknada za vazdušnu plovidbu

1. Zemlje članice moraju od plaćanja naknada za vazdušnu plovidbu osloboditi:
 - (a) letove koje obavljaju vazduhoplovi čija je maksimalna dopuštena uzletna težina ispod dvije metričke tone;
 - (b) mješovite VFR/IFR letove u obračunskim zonama u kojima se isti obavljaju isključivo prema VFR pravilima i gdje se za VFR letove ne naplaćuje nikakva naknada;
 - (c) letove koji se obavljaju isključivo radi prevoza, u službene svrhe, vladajućeg monarha i članova njegove uže porodice, šefova država, predsjednika vlade i ministara u vladi; u svim slučajevima to treba dokazati odgovarajućim indikatorom statusa u planu leta;
 - (d) letove traganja i spašavanja, koje je ovlastilo odgovarajuće nadležno tijelo;
2. Zemlje članice mogu od plaćanja rutnih naknada osloboditi:
 - (a) vojne letove, koje obavljaju vojni vazduhoplovi bilo koje zemlje;

trening letove, koji se obavljaju isključivo u svrhu dobijanja licence ili rejtinga za članove posade pilotske kabine, kad je to dokazano odgovarajućom napomenom u planu leta; letovi se moraju obavljati isključivo unutar vazdušnog prostora dotične zemlje; letovi ne smiju služiti za prevoz putnika i/ili tereta, niti to smiju biti prazni letovi za premještanje ili tehnički letovi;

-
- (b) letove koji se obavljaju isključivo u svrhu provjere ili ispitivanja opreme, koja se koristi ili se namjerava koristiti kao zemaljsko pomagalo za vazдушnu plovidbu, isključujući prazne letove premještanja dotičnih vazduhoplova;
 - (c) letove koji završavaju u vazdušnoj luci iz koje je vazduhoplov uzletio i tokom kojih nije bilo nikakvog međuslijetanja;
 - (d) VFR letove;
 - (e) humanitarne letove, koje je odobrilo odgovarajuće nadležno tijelo;
 - (f) carinske i policijske letove.
3. Zemlje članice mogu od plaćanja terminalnih naknada osloboditi letove navedene u stavu 1 i 2 ovog člana
4. Troškovi izuzetih letova ne smiju se uzeti u obzir prilikom izračunavanja jediničnih cijena.

Ovi se troškovi sastoje od:

- (a) troškova izuzetih VFR letova specificiranih u članu 7/4); i
- (b) troškova izuzetih IFR letova, koji se moraju izračunavati kao proizvod troškova vezanih uz IFR letove i proporcionalnog dijela izuzetih jedinica usluge (service unit) od ukupnog broja jedinica usluge; troškovi nastali vezano za IFR letove moraju biti jednaki ukupnim troškovima umanjanim za VFR letove.

Zemlje članice moraju osigurati da se njihovim pružiocima usluga u vazdušnom saobraćaju nadoknade troškovi usluga, koje oni pružaju izuzetim letovima.

Član 10

Izračun rutnih naknada

1. Rutna naknada za neki određeni let u nekoj specifičnoj zoni obračuna rutnih naknada mora biti jednaka proizvodu jedinične cijene utvrđene za tu obračunsku zonu i rutnih jedinica usluge za dotični let.
2. Ne dovodeći u pitanje implementaciju povlašćenog programa neke zemlje članice u odnosu na pružaoce usluga u vazdušnoj plovidbi u skladu sa članom 12 stav 2, jedinična cijena u toj zoni obračuna rutnih naknada mora se izračunati tako da se prognozirani troškovi usluga u vazdušnoj plovidbi podijele s prognoziranim brojem naplativih jedinica rutnih usluga za relevantnu godinu. Prognozirani troškovi moraju uključivati i saldo koji rezultuje iz viškova ili manjaka naplate naknada iz prethodnih godina.
3. Rutne jedinice usluge moraju se izračunavati u skladu s Aneksom IV.

Član 11

Obračun terminalnih naknada

1. Ne dovodeći u pitanje mogućnosti iz člana 3 u pogledu finansiranja terminalnih usluga u vazdušnoj plovidbi iz drugih izvora finansiranja, terminalna naknada za neki specifični let u nekoj specifičnoj zoni obračuna terminalnih naknada mora biti jednaka proizvodu jedinične cijene utvrđene za tu obračunsku zonu i broja jedinica terminalnih usluga za dotični let.
2. Ne dovodeći u pitanje implementaciju povlašćenog programa neke zemlje članice u odnosu na pružaoce usluga u vazdušnoj plovidbi u skladu sa članom 12 stav 2, jedinična cijena u toj zoni obračuna terminalnih naknada mora se izračunati tako da se prognozirani troškovi usluga u vazdušnoj plovidbi podijele sa prognoziranim brojem naplativih jedinica terminalnih usluga za relevantnu godinu. Prognozirani troškovi moraju uključivati i saldo koji rezultira iz viškova ili manjaka iz prethodnih godina.
3. Terminalne jedinice usluge moraju se izračunavati u skladu s Aneksom V.

Član 12

Programi podsticaja

1. Zemlje članice mogu uspostaviti ili odobriti programe podsticaja, koji se sastoje od finansijskih pogodnosti ili nepogodnosti primjenjivanih na nediskriminatornoj i transparentnoj osnovi da bi se potpomogla poboljšanja u pružanju usluga u vazdušnoj plovidbi, što bi rezultovalo različitim obračunom naknada kako je to definisano u stavu 2 i 3 ovog člana. Ti se podsticaji mogu primjenjivati na pružaoce usluga u vazdušnoj plovidbi i/ili na korisnike vazdušnog prostora.
2. Kad neka zemlja članica odluči da primjeni neki povlašćeni programa za pružaoce usluga u vazdušnoj plovidbi, ona mora, nakon konsultacija iz člana 15, unaprijed odrediti uslove za utvrđivanje maksimalne visine jedinične cijene ili prihoda za svaku godinu tokom jednog određenog perioda, koje ne prelazi pet godina. Te uslove treba odrediti vezano za projektovanu visinu troškova (uključujući troškove kapitalnih ulaganja) tokom tog perioda a takođe može odrediti finansijske varijacije (bilo iznad ili ispod očekivanih troškova) na osnovu specifičnih aspekata uspjehnosti pružaoaca usluga u vazdušnoj plovidbi, koji mogu uključivati efikasnost, kvalitetu usluge, uspjehnost u specifičnim projektima, ključnim događajima ili kompetentnostima, ili stepen saradnje sa drugim pružiocima usluga u vazdušnom saobraćaju da bi se uzeli u obzir mrežni uticaji.
3. Kad neka zemlja članica odluči da primjeni neki povlašćeni program za korisnike usluga u vazdušnoj plovidbi, uključujući prilagođavanje za rad noću, ona mora, nakon konsultacija iz člana 15, varirati troškove koje oni stvaraju kako bi se priznali naponi koje su ti korisnici uložili u optimalizaciju korištenja usluga u vazdušnoj plovidbi, smanjili sveukupni troškovi tih usluga i povećala njihova efikasnost, posebno smanjivanjem naknada u skladu sa opremom u vazduhoplovima, koja povećava kapacitet ili neutralizuje neugodnosti vezane za izbor manje zakrčenih ruta.
4. Zemlje članice, koje su uvele ili odobrile programe podsticaja, moraju pratiti propisno sprovođenje tih programa od strane pružaoaca usluga u vazdušnom saobraćaju.

Član 13

Određivanje jediničnih cijena za obračunske zone

1. Zemlje članice moraju osigurati da se za svaku obračunsku zonu svake godine utvrde jedinične cijene. One moraju takođe osigurati da se jedinične cijene utvrde unaprijed za svaku godinu perioda koji ne prelazi pet godina.
2. U slučaju neočekivanih većih promjena saobraćaja ili troškova, jedinične cijene se mogu izmijeniti tokom jedne godine.
3. Zemlje članice moraju obavijestiti Komisiju ili Eurocontrol, gdje je to primjereno, o jediničnim cijenama utvrđenim za svaku obračunsku zonu.

Član 14

Naplata naknada

1. Zemlje članice mogu naknade naplaćivati u vidu jedinstvene naknade po letu.
2. Korisnici usluga u vazdušnoj plovidbi moraju sve naknade za vazdušnu plovidbu platiti odmah i u cijelosti.
3. Zemlje članice moraju osigurati primjenu efikasnih nametnutih mjera. Te mjere mogu uključivati uskraćivanje usluga, zadržavanje vazduhoplova ili druge nametnute mjere u skladu s važećim zakonom.

Član 15

Transparentnost obračunskog mehanizma

1. Zemlje članice moraju osigurati da se predstavnici korisnika vazdušnog prostora redovno konsultuju o politici obračuna naknada. U tu svrhu, one im moraju dostaviti potrebne informacije o svom obračunskom mehanizmu, koji je definisan u Aneksu VI, ili, ako je neka zemlja članica donijela odluku iz člana 1 stav 6, potrebne informacije koje su definisane u Aneksu III, deo 2, i moraju organizovati efikasne i transparentne konsultacione sastanke radi prezentovanja tih informacija kao i informacija o kojima je riječ u članu 8, u prisustvu zainteresiranih pružaoca usluga u vazdušnom saobraćaju.
2. Ne dovodeći u pitanje član 18 Uredbe o pružanju usluga, relevantna dokumentacija treba biti stavljena na raspolaganje predstavnicima korisnika vazdušnog prostora, Komisiji, Eurocontrolu i nacionalnim nadzornim vlastima tri sedmice prije konsultacija.

IV POGLAVLJE ZAVRŠNE ODREDBE

Član 16

Prigovor

Zemlje članice moraju osigurati da odluke donesene na osnovu ove Uredbe budu propisno obrazložene i da podliježu efektivnom preispitivanju i/ili podnošenju prigovora.

Član 17

Omogućavanje praćenja poštovanja Uredbe

Pružaoци usluga u vazdušnoj plovidbi moraju omogućiti inspekcije i provjere od strane nacionalnog nadzornog tijela ili neke priznate organizacije, koja nastupa u ime tog tijela, uključujući posjete na licu mjesta. Osobe, koje ta tijela opunomoće, moraju biti ovlaštene:

- (a) za pregled relevantnih računovodstvenih dokumenata, popisa imovine, inventara i svih drugih materijala koji su bitni za utvrđivanje naknada za vazdušnu plovidbu;
- (b) za uzimanje kopija ili izvoda iz takvih dokumenata;
- (c) za traženje usmenih objašnjenja na licu mjesta;
- (d) za ulazak u odgovarajuće poslovne prostorije, zemljišta ili prevozna sredstva.

Takve inspekcije i provjere treba obavljati u skladu s procedurama koje su na snazi u zemlji članici u kojoj se iste preduzimaju.

Član 18

Stupanje na snagu

1. Ova Uredba stupa na snagu sedmi dan nakon njenog objavljivanja u Službenom listu Evropske unije.
2. Ova se Uredba primjenjuje od 1. januara 2007. godine.

Međutim, zemlje članice mogu odložiti primjenu člana 9, 10, 12, 13 i 14 u odnosu na rutne naknade do 1. januara 2008.

Zemlje članice mogu odgoditi primjenu člana 9 i članova 11 do 15 o terminalnim naknadama do 1. januara 2010.

Ako zemlje članice odluče odložiti primjenu u skladu s drugom i trećom alinejom, one o tome moraju obavijestiti Komisiju.

Ova Uredba u cijelini obavezuje i direktno se primjenjuje u svim zemljama članicama EU.

Brisel, 6. decembra 2006.

Za Komisiju
Jacques BARROT
Potpredsjednik

**PROCJENA USLOVA PRUŽANJA USLUGA U VAZDUŠNOJ PLOVIDBI NA
AERODROMIMA KOJE SPADAJU U ČLAN 1(6)**

Uslovi, koje treba procijeniti prema članu 1(6), su sljedeći:

1. Do koje mjere pružaoci usluga u vazdušnoj plovidbi mogu slobodno nuditi ili otkazati pružanje usluga u vazdušnoj plovidbi na aerodromima:
 - postojanje ili drugačiji uticaj bilo kakvih značajnih ekonomskih prepreka, koje bi spriječile pružaoca usluga u vazdušnoj plovidbi u nuđenju ili otkazivanju pružanja usluga u vazdušnoj plovidbi,
 - postojanje ili drugačiji uticaj bilo kakvih značajnih pravnih prepreka, koje bi spriječile pružaoca usluga u vazdušnoj plovidbi u nuđenju ili otkazivanju pružanja usluga u vazdušnoj plovidbi,
 - dužina trajanja ugovora.
 - postojanje neke procedure, kojom se dopušta premještanje imovine i osoblja od jednog pružaoca usluga u vazdušnoj plovidbi na drugog.
2. Do kojeg stepena aerodromi mogu slobodno određivati ko će pružati njihove usluge u vazdušnoj plovidbi, uključujući opciju da sami pružaju te usluge:
 - sposobnost ili drugačija mogućnost aerodroma da se kreću ka tome da sami pružaju usluge u vazdušnoj plovidbi,
 - uloga predstavnika korisnika vazdušnog prostora u postupku izbora pružaoca usluga u vazdušnoj plovidbi,
3. Do koje mjere se nudi jedan izbor pružaoca usluga u vazdušnoj plovidbi iz kojega aerodromi mogu birati:
 - postojanje ili drugačija prisutnost strukturalne nefleksibilnosti, koja ograničava efektivan izbor usluga u vazdušnoj plovidbi za aerodrome,
 - dokazi o alternativnim pružiocima usluga u vazdušnoj plovidbi, uključujući opciju vlastitog pružanja tih usluga, koja omogućava aerodromima da same biraju usluge u vazdušnoj plovidbi.
4. Do koje su mjere aerodromi izloženi pritisku komercijalnih troškova ili propisima o podsticajima:
 - da li aerodromi aktivno konkurišu za poslove vazdušnih prevoznika,
 - do koje mjere aerodromi snose troškove usluga u vazdušnoj plovidbi
 - da li aerodromi posluju u konkurentnom okruženju ili u okviru ekonomskih povlašćenja čija je svrha limitirati maksimalne cijene ili inače smanjiti troškove kroz povlašćenja.

A N E K S II

TRANSPARENTNOST BAZE TROŠKOVA

1. TABELARNI IZVJEŠTAJ

Zemlje članice i pružaoci usluga u vazdušnoj plovidbi moraju za svaku obračunsku zonu u njihovoj nadležnosti popuniti sljedeći tabelarni izvještaj.

Upisane brojčane vrijednosti moraju biti stvarne vrijednosti (S) za godine od (n-3) do (n-1) i planirane vrijednosti (P) za godine od (n) nadalje. Stvarne troškove treba utvrditi na osnovu ovjerenih obračuna. Planirani troškovi moraju biti utvrđeni u skladu s poslovnim planom, koji se traži prema sertifikatu iz člana 7 Uredbe o pružanju usluga.

Troškovi se utvrđuju u nacionalnoj valuti.

Tabela 1
Ukupni troškovi

Organizacija:

Obračunska zona:

Godina n:

	(n-3) S	(n-2) S	(n-1) S	(n) P	(n+1) P	(n+2) P	(n+3) P	(n+4) P	(n+5) P
Specifikacija po vrstama troškova									
Osoblje									
Ostali troškovi poslovanja									
Amortizacija									
Kapitalna ulaganja									
Vanredne stavke									
Ukupni troškovi									
Specifikacija po vrstama usluga									
ATM- Upravljanje vazdušnim saobraćajem									
Komunikacija									
Navigacija									
Nadzor									
Potruga i spašavanje									
Aeronautičke informacije									
Meteorološke usluge									
Troškovi nadzora									
Ostali državni troškovi									
Ukupni troškovi									

(n-3) S	(n-2) S	(n-1) S	(n) P	(n+1) P	(n+2) P	(n+3) P	(n+4) P	(n+5) P
------------	------------	------------	----------	------------	------------	------------	------------	------------

Dodatne informacije o deviznom kursu nacionalne valute prema euru

Kurs (1 EUR =)								
----------------	--	--	--	--	--	--	--	--

	(n-3) S	(n-2) S	(n-1) S	(n) P	(n+1) P	(n+2) P	(n+3) P	(n+4) P	(n+5) P
Dodatne informacije o kapitalnim ulaganjima									
Prosječni poslovni kapital									
Od toga, prosječna dugotrajna imovina									
Kapitalna ulaganja prije oporezivanja (%)									
Prihod od uloženog vlastitog kapitala									
Prosječne kamate na zaduženja (%)									

2. DODATNE INFORMACIJE

Pored toga, zemlje članice i pružaoci usluga u vazdušnoj plovidbi moraju dostavljati kao minimum sljedeće informacije:

- opis korištene metodologije za raspodjelu troškova uređaja ili usluga među raznim službama za pružanje usluga u vazdušnoj plovidbi, na osnovu popisa uređaja i usluga iz ICAO-ovog Regionalnog plana vazdušne plovidbe za Evropsku regiju (Doc. 7754) i opis metodologije korištene za raspodjelu tih troškova između raznih obračunskih zona,
- opis i objašnjenje razlika između planiranih i stvarnih vrijednosti za godinu (n-1),
- opis i objašnjenje za petogodišnje planirane troškove osnovene na planu poslovanja,
- opis troškova država članica (ostali državni troškovi),
- opis i objašnjenje metode koja je usvojena za obračun troškova amortizacije: troškovi u proteklom periodu ili tekući troškovi. Kad se koristi obračun na bazi tekućih troškova, treba dostaviti komparabilne podatke o troškovima u proteklom periodu,
- opravdanje za kapitalna ulaganja, uključujući komponente imovinske osnove,
- opis troškova za svaki aerodrom za svaku zonu obračuna terminalnih troškova: za aerodrome s manje od 20.000 komercijalnih vazdušno-saobraćajnih operacija godišnje izračunatih na bazi prosjeka tokom prethodne tri godine, troškovi se mogu prikazati zbirno po pojedinom aerodromu,
- specifikaciju meteoroloških troškova s podjelom na direktne troškove i „troškove osnovne MET djelatnosti“ koji se definiraju kao troškovi uređaja i usluga koje također služe za meteorološke potrebe uopšte. To uključuje opštu analizu i prognoziranje, praćenje pomoću meteorološkog radara i satelita, mreže za prizemno praćenje i visinsko mjerenje, meteorološke komunikacione sisteme, centre za obradu podataka, osnovna istraživanja, školovanje i administraciju.
- opis metodologije korištene za raspodjelu ukupnih MET troškova osnovne MET djelatnosti na civilno vazduhoplovstvo i na obračunske zone.

A N E K S III

SPECIFIČNI ZAHTJEVI U POGLEDU TRANSPARENTNOSTI ZA PRUŽANJE USLUGA NA AERODROMIMA KOJE SPADAJU U ČLAN 1(6)

1. TROŠKOVI USLUGA U VAZDUŠNOJ PLOVIDBI

1.1 Tabela izvještaj

Pružaoци usluga u vazdušnoj plovidbi moraju za svaku terminalnu obračunsku zonu u njihovoj nadležnosti popuniti sljedeći tabelarni izvještaj.

Upisane brojčane vrijednosti moraju biti stvarne vrijednosti (S) za godine od (n-3) do (n-1) i planirane vrijednosti (P) za godine od (n) nadalje. Stvarne troškove treba utvrditi na osnovu ovjerenih obračuna. Planirani troškovi moraju biti utvrđeni u skladu s poslovnim planom, koji se traži prema sertifikatu.

Troškovi se utvrđuju u nacionalnoj valuti.

Tabela 1
Ukupni troškovi

Organizacija:

Obračunska zona:

Godina n:

	(n-3) S	(n-2) S	(n-1) S	(n) P	(n+1) P	(n+2) P	(n+3) P	(n+4) P	(n+5) P
Specifikacija po vrstama troškova									
Osoblje									
Ostali troškovi poslovanja									
Amortizacija									
Kapitalna ulaganja									
Vanredne stavke									
Ukupni troškovi									

1.2 Dodatne informacije

Pored toga, pružaoци usluga u vazdušnom saobraćaju moraju kao minimum dostavljati sljedeće informacije:

- opis metodologije korištene za raspodjelu troškova uređaja ili usluga na razne službe za pružanje usluga u vazdušnoj plovidbi, na osnovu popisa uređaja i usluga iz ICAO-ovog Regionalnog plana vazdušne plovidbe za Evropsku regiju (Doc. 7754),
- opis i objašnjenje razlika između planiranih i nepovjerljivih stvarnih vrijednosti za godinu (n-1),
- opis i objašnjenje za nepovjerljive petogodišnje planirane troškove i kapitalna ulaganja u odnosu na očekivani saobraćaj,
- opis i objašnjenje metode koja je usvojena za obračun troškova amortizacije: troškovi u proteklom razdoblju ili tekući troškovi,
- objašnjenje za kapitalna ulaganja,

2. FINANSIRANJE USLUGA U VAZDUŠNOJ PLOVIDBI

Pružaoци usluga u vazdušnoj plovidbi moraju za svaku terminalnu obračunsku zonu dostaviti sljedeće informacije:

- opis načina finansiranja troškova usluga u vazdušnoj plovidbi.

A N E K S IV

IZRAČUN JEDINICA RUTNIH USLUGA

1. Jedinica rutnih usluga izračunava se množenjem faktora udaljenosti i faktora težine za dotični vazduhoplov.
2. Faktor udaljenosti dobija se tako da se broj pređenih kilometara na udaljenosti velikog kruga (najkraćeg puta) između ulazne i izlazne tačke obračunske zone podijeli sa sto, u skladu s najnovijim poznatim planom leta, koji je dotični vazduhoplov predao u svrhu regulisanja protoka vazdušnog saobraćaja.
3. Ako su tačke ulaska i izlaska nekog leta u nekoj obračunskoj zoni identične, faktor udaljenosti mora biti jednak udaljenosti velikog kruga između tih tačaka i najudaljenije tačke iz plana leta.
4. Udaljenost, koja se uzima u obračun, treba se umanjiti za 20 kilometara za svako uzlijetanje i za svako slijetanje na teritoriju neke zemlje članice.
5. Težinski faktor, iskazan kao brojka s dvije decimale, treba biti drugi korijen količnika dobivenog tako da se broj metričkih tona u maksimalnoj atestiranoj uzletnoj težini vazduhoplova, koja je prikazana u sertifikatu o plovidbenosti ili nekog ekvivalentnom službenom dokumentu koji prikaže operator vazduhoplova, podijeli s pedeset. Kad ta težina nije poznata, treba koristiti težinu najtežeg vazduhoplova istog tipa za koji se zna da postoji. Kad neki vazduhoplov ima više atestiranih maksimalnih uzletnih težina, onda treba koristiti najveću od njih. Kad neki operator vazduhoplova koristi dva ili više vazduhoplova koji su različite verzije istog tipa, za svaki vazduhoplov tog tipa treba koristiti prosjek maksimalnih uzletnih težina svih vazduhoplova tog tipa. Izračun težinskog faktora po tipovima vazduhoplova i prema operatorima treba izraditi najmanje jednom godišnje.

A N E K S V

IZRAČUN JEDINICA TERMINALNIH USLUGA

1. Jedinica terminalnih usluga mora biti jednaka težinskom faktoru za dotični vazduhoplov.
2. Težinski faktor, iskazan kao brojka s dvije decimale, treba biti količnik dobijen tako da se broj metričkih tona u maksimalnoj atestiranoj uzletnoj težini vazduhoplova iz Aneksa IV, tačka 5 podijeli s pedeset i digne na eksponent od 0.7. Međutim, u jednom prijelaznom razdoblju od pet godina nakon izračuna prve jedinične cijene terminalne naknade u skladu s ovom Uredbom, taj eksponent mora biti između 0,5 i 0,9.

A N E K S VI

MEHANIZAM OBRAČUNA

1. TABELARNI IZVJEŠTAJ

Zemlje članice i pružaoци usluga u vazdušnoj plovidbi moraju za svaku obračunsku zonu u njihovoj nadležnosti popuniti sljedeći tabelarni izvještaj. Kad se neka obračunska zona proteže preko vazdušnog prostora više od jedne zemlje članice, one trebaju tabelu ispuniti zajednički, u skladu s aranžmanima iz člana 4(4).

Upisane brojčane vrijednosti moraju biti stvarne vrijednosti (S) za godine od (n-3) do (n-1) i planirane vrijednosti (P) za godine od (n) nadalje. Ukupni troškovi utvrđuju se kao zbir svih ukupnih troškova prikazanih u Tabeli 1, koji su pridijeljeni dotičnoj obračunskoj zoni.

Tabela 2

Obračun jedinične cijene

Organizacija:

Obračunska zona:

Godina n:

	(n-3) S	(n-2) S	(n-1) S	(n) P	(n+1) P	(n+2) P	(n+3) P	(n+4) P	(n+5) P
Jedinična cijena (unit rate) (u eurima)									
Ukupni troškovi ⁽¹⁾									
Troškovi izuzetih letova									
Iznosi preneseni u godinu (n)									
Prihod iz drugih izvora									
Naplativi troškovi									
Ukupno jedinica usluge									
Naplative jedinice usluge									
Jedinična cijena ⁽²⁾									

⁽¹⁾ Kao zbir svih ukupnih troškova prikazanih u tabeli 1, koji su dodeljeni ovoj obračunskoj zoni (kad se određene usluge u vazdušnoj plovidbi naručuju spolja, trošak koji treba uzeti u obzir je iznos godišnjih troškova za te usluge).

⁽²⁾ Jedinična cijena – naplativi trošak/naplative jedinice usluge.

	(n-3) S	(n-2) S	(n-1) S	(n) P	(n+1) P	(n+2) P	(n+3) P	(n+4) P	(n+5) P
Jedinična cijena (unit rate) (u nacionalnoj valuti)									
Tečaj (1 EUR =)									
Jedinična cijena									

	(n-3) S	(n-2) S	(n-1) S	(n) P	(n+1) P	(n+2) P	(n+3) P	(n+4) P	(n+5) P
Saldo koji se prenosi (u nacionalnoj valuti)									
Naknade fakturirane korisnicima									
Stvarni ukupni troškovi									
Prihod iz drugih izvora									
Stvarni troškovi izuzetih letova									
Iznosi koji se prenose na godinu (n)									
Saldo godine (n)									

2. DODATNE INFORMACIJE

Pored toga, dotične zemlje članice moraju kao minimum prikupljati i dostavljati sljedeće informacije:

- opis i obrazloženje za određivanje raznih obračunskih zona, posebno u odnosu na terminalne obračunske zone i potencijalne uzajamne subvencije između aerodroma,
- opis i objašnjenje obračuna prognoziranih naplativih jedinica usluge,
- opis i objašnjenje metodologije korištene za poravnanje salda nastalog kao rezultat previše (viška) ili premalno (manjka) naplaćenih naknada u prethodnim godinama,
- opis politike izuzeća i opis finansijskih sredstava za pokriće troškova izuzeća,
- opis prihoda iz drugih izvora kad isti postoje,
- opis i objašnjenje podsticaja koji se daju pružiocima usluga u vazdušnoj plovidbi a naročito modaliteta koje treba primijeniti prilikom određivanja regulatornih uslova u pogledu visine jediničnih cijena. Opis i objašnjenje ciljeva u pogledu rezultata poslovanja i načina za njihovo uzimanje u obzir prilikom određivanja maksimalnih jediničnih cijena.
- opis planova pružaoca usluga u vazdušnoj plovidbi za zadovoljavanje projektovane potražnje i ostvarivanje ciljnih rezultata poslovanja
- opis i objašnjenje podsticaja koji se daju korisnicima usluga u vazdušnoj plovidbi